

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

HÁZHOZ KÜLDVE:

Egész évre 5 frt - kr.
Félévre 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
ségi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.

Az előfizetések
postautalvánnyal
eszközle dők

Egyes számok 10 kr-ával
phatók a kiadóhiva-
talban.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEK.

Háromhasabos pent-sor
egyszeri közléseért 7 kr.
kétszeriért 8 kr., több-
szöriért 5 kr. fizetendő.
Bélteljesítés minden egyes
beiktatásért 30 kr.

A NYILTTÉRBE:

minden 3-hasabos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetők
tetemes díjkedvezmény-
ben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez (Kossuth-utca
8 sz.) küldendők. - Kéziratok vissza nem adtnak
Felelős szerkesztő: FRÁTER SÁMUEL.

Megjelenik hetenkint egyszer,

— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Kossuth-utca 7 sz.) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

A községi háztartásról.

Mi képezhetne fontosabb tényezőt a községi közigazgatásban, mint a községi háztartás kérdése? Mert a községi háztartás képezi alapját az egész községi közigazgatásnak; feltétlen kellék: hogy ezen őseinkről örökölt alma máter ügye szakszerűen s a pedánságig páratlan rendszeretettel kezeltessék.

A községi háztartás kérdésének helyes megoldása a községi előljáróság hű sáfárkodása és a községi képviselő-testület odaadó éber ellenőrzésén alapszik, melyhez szükséges a jó akarat és a közjó előmozdítása, illetve megteremtésére irányuló ösztön ápolása is.

A községi előljáróság hű sáfárkodása és a községi képviselő-testület odaadó éber ellenőrzését illetőleg a községi törvény intencióinak betartása elengedhetlen követelmény. Ugyanis az 1886. évi XXII. t.-cz. IX. fejezete 109—147. §-a a községi háztartás mikéntjével foglalkozván, megértéséhez nem kell nagy kommentár, csupán a kezelési szakismeret elsajátítása, mi szintén csak az idézett törvény rendelkezésében találja magyarázatát. A közéleti szakismeretből kifolyólag a községi előljáróságnak ide vágó funkciója két részre oszlik, nevezetesen: a községi háztartásból befolyó jövedelem kezelése és a jövedelem kezelésénél felmerült irodai munkálat vezetésére; előbbi a községi bíró, utóbbi pedig a

körjegyző tiszti feladatát kell, hogy képezze. Ezek szerint a községi bíró kezelési köre nem terjed tovább azon egyszerű eszménél, miszerint a község törzsvagyona jövedelmét, nemkülönben a községi pótdót bevételezze s azt a háztartás fedezésére ki is adja annak rendje és módja szerint.

A körjegyző irodai munkaköre azonban már több oldalú és fontosabb szakismeretet, lélekölőbb munkálkodást igényel. Tudni való, hogy az évi községi költségelőirányzat és az évi községi zárszámadás és pedig az előbbi az évi őszi, az utóbbi pedig az évi tavaszi közgyűlésen a községi képviselő-testületnek megszerkesztve bemutatandó, ki azt elfogadni s attól az elfogadást indokoltan megtagadni is jogosult, de minden esetben köteles felsőbb jóváhagyás végett, járási főszolgabíró útján a vármegye közgyűléséhez felterjeszteni. A községi költségelőirányzatok összeállítása, figyelemmel a törvény 124. §-ára a takarékoság szem előtt tartásával fogantatandók s ugyancsak a törvény 125. §-a alapján a közgyűlést megelőző, előre kihirdetendő 15 nap alatt a bíró házában közszemlére kiteendő, a közgyűlés végeztével pedig megyei statutumunk értelmében a községi ingatlanok jövedelmét igazoló okmányok s a netaláni észrevételek melléklésével, az előbb is jelzett illetékes helyre azokat felterjeszteni kell. A községi zárszámadások összeállítása már na-

gyobb számszaki műveletet, felszerelése pedig kiterjedtebb pedanteriát kíván, azért a pontos tisztviselő zárszámadása felszerelésére oly hű, mint szép leány a báli toillettejére, hogy mellette semmi kelléknek hiányozni nem szabad. A községi törvény 141. §-a szerint a községi zárszámadások a költségvetés rovatainak megfelelőleg készítve a 142. §. alapján szintén a tavaszi rendes közgyűlést megelőző 15 nappal előre kihirdetendő s a főszolgabírónak bejelentendő közgyűlésben tárgyaltnak, a netalán beadott észrevételekkel együtt. E közgyűlésben a főszolgabíró volna ugyan törvény szerint hivatali elnökölni, azonban tekintve hivatali ügybeosztását ily ambutációt a viszonyoknál fogva tőle kívánni sem lehet, de helyette a vármegyének kellene megyebizottsági tagokat megfelelő számban, ily számvizsgáló gyűlésekre kijelölni. A számadások felszerelésénél első sorban is a vonatkozó költségelőirányzatot, a község vagyonelejtárát, községi pótdót, hirdetési és befizetési főkönyvét mellőzni nem lehet, — másodsorban pedig csatolandó a közgyűlési meghívó és a kiadási tételeket igazoló nyugták, valamint a számvizsgáló közgyűlésben felvett jegyzőkönyv. Ily alkalommal gyakorolhatja a községi képviselő-testület önkormányzati, felügyeleti és ellenőrzési jogát, mi a kezelő községi előljáróságot hű sáfárkodásra is ösztönzi.

A jó akarat és a közjó előmozdítására

TÁRCZA

Intés.

Tégy, mit tehetsz, s beszélj, ha lenni kell,
A zárkózott élet semmit sem ér;
Szövetkezzél, társulj, de nézd: kivel?
A színlelés ma megszokott kenyér.
Ha nyilvános téren visz utad, légy ügyes,
Árulnak ott mindent, mi szép, mi nagy s üres:
Emerre talmi, arra dudva, rongy . . .
De óvakodjál: igazat ne mondj!

Ámitni, csálni tán? Nem, azt ne tedd,
Gazság az és mindig csak lelki sár,
A bűn, mely győzve, ártatlan nevet
Vesz föl, arany köpenyben is sivár.
Nézz és figyelj: midőn a bálvány-istenek
Nevében ócska pénzt lármázva hintenek,
S a nép, egymást tiporva, ott tolong . . .
Te óvakodjál: igazat ne mondj!

Bölcsezen megírva rég, hogy a világ
Csalatni kész, ne légy te orvos;
A sziv redőibe mond, ugyan ki lát?
Csak Isten, földi emberek soha.

Az árral szembe-uszni szörnyű dőreség,
Ahoz még száz óriás karja sem elég;
Nézz a tömegre, hol nő, merre fogy . . .
Te óvakodjál: igazat ne mondj!

Kor és divat cseréli színeit,
S a jelszó ma nem az, mi tegnapon,
A gondolat, mi már ma nem hevit,
Egykor még élt szívekben s ajkakon.
Elvet, nevet soká szolgálni jó, habár
Még jobb, ha tudjuk: hol van ebben a határ;
A népszerűség furcsa egy poronty . . .
Te óvakodjál: igazat ne mondj!

§ ha látsz nyomort, amely méltatlanul
Emészt fel munkát s jobb erőt,
A mi miatt a lélek porba hull,
Midőn már meghajolt a pénz előtt,
S szivedben szánalom, segítség-vágya kél:
Mindig figyelj meg jól, hogy merről fú a szél;
És míg a nép sir, zúg és háborog . . .
Te óvakodjál: igazat ne mondj!

Szántó Miklós.

A nő.

(A „Gömör” eredeti tárczája.)

Irta: Martinuzzi.

A hogy először összenéztem vele, olyan volt a szemének a felvillanó fényessége, hogy homályba vesztett tőle a táncztermek minden ragyogó ékessége.

Ugy történt, hogy egy fordulónál — már nem tudom, a zenének, a táncznak a bódító mámora, vagy pedig a hullámos hajának a kábító illata szédített-e meg — egyszerre csak az égő ajkamat rányomtam a vakítóan meztelen vállára. A mire ő, mintha szenvedélyem tüze lángot fogott volna benne, elpirult, de — mosolygott.

És ez a mosolygó ajk, melynek egy csókjáért e pillanatban a lelkem üdvösségét adtam volna cserébe, kevéssel rá már nekem esküdte azt, mit alig néhány hónapja egy másiknak hazudott — az oltár előtt.

Ez a másik a férje volt. Egy félisten, egy Adónis . . .

Éppen a váltott csókok záporában ért bennünket és oly hangon, melyből egy egész életre való keserv zokogott fel, dobta oda a nőnek:

„Beestelen“ . . .

A seb, mit kaptam, fájjon égette a homlokomat, sokkal fájóbban talán, mint ellenfeletem az övé, melytől pedig ágyba terült.

irányuló ösztön ápolása kell, hogy a községi képviselő-testület összegére, mint *conveniens* elem által a polgárságba mintegy beoajtassék, mert egyedül a képviselő-testület hivatott a mai autonomia mellett ezeket minden jóra asszimilálni, s ha mellőzhetlen; octrojalni is.

Igaz, hogy megyénkben, különösen a barkóságon, nemcsak a polgárságot, de magát a községi képviselő-testületeket is nagy fáradás után sikerül csak a jóval megismertetni, nagyon természetes, hogy ily körülmények között nincs és nem lehet más mód, mint a felsőbb hatóságok támogatása mellett: *sic jubeo, sic volo octrojalni*. Mert ugy a képviselő-testület, mint a nép, ha áldozatról, munkáról van szó, azonnal visszavonul s elfogult.

Igy például első sorban felkarolandó a tanügy, hogy jövő nemzedékünk a szép, jó és hasznos iránti fogalommal megismerkedjék.

Másodsorban felkarolandó a község anyagiásodásának előmozdítása. Sokan azon véleményben vannak, hogy a „nincsen“-ből nehéz háztartást vezetni. Igen, nehéz, kivált megyénkben, hol a községeknek alig van valami ingatlanuk s az egész községi háztartás vezetése a községi pótdóra van bázisozva. De van ám mód és eszköz, hogy áldozattal a „nincsen“-ből is lehet valamit teremteni, — mert vannak községi közlekedési utaink, tavaink, melyeknek oldalai kevés áldozattal gyümölcsfa csemetékké befásíthatók és gyümölcsök idővel értékesíthetők. Példát vehetünk a szorgalmas nyitramegyeiektől, de leginkább az osztrákoktól, hol számtalan község utai és folyói oldalán természetett gyümölcsfa értékesítéséből évenként ezrekre menő bevételt produkál.

Ez nálunk is kivihető volna. A községek évi költségeloirányzataikban bizonyos összeget gyümölcsfa csemetékre praeliminálhatnak, utaik és folyóik oldalait befásíthatják nagy szorgalommal. Ez idővel megtermi gyümölcsét; a községi képviselő-testületek pedig ily mozgalmak iránti érdeklődésük által adják jelét a községi háztartás vezetéséhez megkívántató jóakarát és közjó előmozdítására irányuló ösztön ápolásának. **Longa.**

A kezelő orvosa nap nap mellett hozta a hirt hogylétéről, a míg egyszer csak azzal lepett meg, hogy a beteg látni óhajt s beszélni akar velem.

„Azt hiszem, a végét járja!“ Tette hozzá szomoruan.

A szobában a betegen kívül csak egy nő volt még. Az ápolónő. A neje — sehol . . .

Nagy halotti sápadtság ült a beteg szép, férfias arcán. De nem az a sápadtság, mely a szenvedő test kinyomata szokott lenni, hanem az, melyet a gyötrődő lélek fest rá az arcra letörölhetetlenül.

Oh a teste, az már rég meggyógyult, de a lelke, az még nagyon fájt!

Meg kellett neki ígérnem, hogy másnap újra meglátogatom.

A szobában a betegen kívül most is csak egy nő volt. Nem az ápolónő, de — a neje . . .

Visszaakartam huzódni. Nem volt hozzá időm. Gyors, nesztelen léptekkel jött felém s hozzám érve, a karját az enyémbé fűzte.

Akár mintha csak egy kigyó fonódott volna a testem körül!

Aztán egész a fülemhez hajolt és úgy sugta, hogy:

„Alszik . . .“

„Akkor nincs mit keressek itt“ felelém.

„De van!“ Mondotta halk, fojtott hangon,

Uj adók.

Én azt tartom, hogy La Bruyère azon mondását, hogy az emberrel három dolog történik: születik, él és meghal — ma helyesebben így lehet kifejezni: az ember születik, adót fizet és meghal.

A társadalmi és állami életnek ezerféle követelménye és igénye mind csak ezt kiáltja: pénzt, pénzt, pénzt; a pénz pedig csakis az adózó polgárok zsebéből kerülhet ki.

Hadsereg, kormány, bíróság, közigazgatás, közegészségügy, tanügy s száz és száz más dolog, melyek az előhaladott állami és polgári életnek nélkülözhetlen szükségletei, mind csak az adózó polgárok megterhelésével existálhatnak.

És e megterhelés már is annyira ment, hogy a születés és halál között a domináló elem csakugyan az adófizetés.

Most éppen újabb terhekről van szó. Adót fog fizetni ezután a szarvas marha is, meg a kutya is!

Itt azonban mindjárt megjegyzem *intra parenthesis*, hogy bizony nagyon felsülnének velem azok, kiknek fölülük a „nem adózunk“, s kik az adóvégrehajtónál nagyobb csapást és szerencsétlenséget éppen nem ismernek.

Ugy járnának, mint azon tájékozatlan utas, ki a sik tengeren a hajó felett repkedő fehér madarakat a béke galambjainak tartotta; — mert a mint az nem a béke galambja, hanem az örületes sebességgel repkedő és vést kiáltó sirály, úgy jelen soraimnak sem az ő „nem adózunk“ féle elvök a célja, hanem ellenkezőleg ép az új adók behozását kívánják azok.

No kezdjük először a kutyával!

A tatárjárás után a farkasok — mint azt Klio feljegyezte — annyira elszaporodtak, hogy e földet már is maguknak vindikálták s nem kérdezve azt, hogy szabad-e vagy nem szabad, a fegyvertelen emberben csak oleszó zsákmányukat tekintették.

Nos hát ez a történeti tény jut eszembe, midőn egyik vagy másik falun keresztül utazva, a falu éhes fenevadjait fülsiketítő ugatás között felém rohanni látom.

Természetes e fenevad csoport, — melynek növelésére egy-egy udvar 3—4 taggal is járul — nem üdvösköztetés céljából keres meg, mert fogainak csikorgatására még a lélekzet is megfagy az emberben.

Bizony, bizony drága pénzen vett ruháról s emberhusról is van ilyenkor szó, de azért önvédelmemre a hurr kutyákban kárt tenni talán egy lövéssel nem szabad, mert akkor a járásbíróval

miközben a forró, tüzes arcát az enyémből értette.

Megdermedve néztem rá, de a hogy a nagy, éjsötét szemével találkozottam, mintegy bűvös varázslatra engedett fel bennem minden. Tetetetlenül ereszkedtem egy székre le s úgy bámultam bele abba a két örjítő pokolba. Ő meg mellém ült és a két bársonyos karjával a nyakamat fogta át.

E pillanatban felnyögött a beteg.

Megremegtem. A gondolat, hogy az alvó fel talál ébredni, megrázott az egész testemben.

Ő meg, mintha csak a lelkemben olvasott volna, a lángoló ajkát majdnem rányomva az enyémből, mondotta:

„Nem kell tartanunk tőle. Az orvosságot én magam adtam be neki. Egy kevés álomport is kevertem hozzá.“

Felugrottam mellőle. Ő utánam. A két karját még erősebben kulcsolta a nyakam körül.

„De hát mit akar?!“ kérdém megiszonyodva.

Az a nő meg a fejét a keblemre hajtotta és úgy suttogta lágy, szerelmes szavakkal:

„A folytatását annak, mit a tánczteremben elhagytunk . . .“

gyülik meg a bajom, mint az éppen velem történt.

No csak jöjjön a kutyaadó! Majd megkevesbednek ezek a barátságos lények!

És megkevesbedésök anyagi haszonnal fog járni. A ki eddig kutyát tartott, ezután malaczt fog tartani; ennek pedig a szalonnája is vastagabb.

Maga a közegészségügy is száz meg száz okot tud felhozni a kutyák ellen, még a veszetségen kívül is.

Igaz ugyan, hogy sok embernek van szüksége kutyára, de hát a törvény nem is azt fogja kimondani, hogy kutyát nem szabad tartani, hanem csak azt, hogy adót kell érte fizetni. A kinek pedig nem szükséges, az ne tartson.

A mi a szarvasmarhák után kivetendő adót illeti, arra nézve, úgy hiszem, elég utalnom azon veszélyre, mely különösen ma a ragályos tüdőlob felléptével marhaállományunkat fenyegeti.

Arra a segélyre, melyben ma részesítünk egy, vagy más marhatulajdonost, holnap talán mi fogunk rászorulni. E segély megadására pedig más mód nincs, mint a megadóztatás. Mert, hogy az az eljárás, mely ma napság igen sok helyen uralkodik e tekintetben, mennyire veszélyes s mennyire a törvénybe is ütközik, azt — úgy hiszem — bárki is belátja.

A kik talán ezt a módot nem ismerik, azok kedveért elmondom.

Ha megdöglik a faluban egy tehén, vagy ökör, a kisbíró kidobolja, hogy ennél, vagy ennél az embernél meghibázott egy marha, melyet tehát kimernek.

Menjen mindenki s vegyen a husból, mert ellenkező esetben a házához viszik. A hus kilója ennyi s ennyi kr. Hogy mi baja volt az állatnak, azt természetesen nem tudja senki. De hát minek is? Tudok községet, hol maga a képviselő-testület mondott ki ily kényszer-határozatot.

Általánosságban szoltam a tárgyhoz; a részletek megvitatását elvégzik mások is.

Célom e levéllel nem volt egyéb, mint ezen új adók helyességét kimutatni. Igaz, hogy megterhelés ez, de úgy a közjó, mint a magánérdek kívánja, ép azért nem is szükségtelen. Vetnének csak ki adót a gyufára is, tudom kevesebb gyufa kerülne a gyermekek kezébe s kevesebbet világitana a vereskakas is.

A polgári leányiskola évzáró ünnepélye.

A „Három Rózsa“ disztermének padosrait sűrűn ellepő közönség előtt folyt le f. hó 29-én a helybeli polgári leányiskola évzáró ünnepélye.

A program, mely a szavaltatok és az énekszámok sorozatából állott, elég változatos és kimerítő volt, melyhez hozzávéve a szereplő növendékek szemmeláthatólag is tanúsított szorgalmát és ügyességét, az ünnepélyt általánosságban sikerültnek mondhatjuk.

Az énekre vonatkozólag különösen áll ez, mely minden számában pompás volt.

Az ünnepélyt a Györy Zsuzsi szép megnyitó beszéde vezette be, melyet a leánykák éneke követett. A „Dal a hazáért“ című népdalt énekeltek el a közönség zajos tetszése mellett. A Mészáros Malvin hosszú „Pázmán Lovagját“ újra csak a növendékek összevágó éneke váltotta fel. „A két hízó“ Jókaitól alig talált még szeretetreméltóbb előadóra a kis Groó Gizellánál, a ki kedves mókájával valószínű viharos derűtséget keltett a hallgatóság sorai között, míg Madarassy Ilon Millevoynak „Le lion de Florence“át szavaltta el jeles hangsúlyozással és megkapó mimikával. Tetszést aratott még a Király Anna szavaltata, kit Medveczky Erzsike váltott fel, a ki igazán utólérhetetlen kedvességgel adta elő a „Der Bauer und sein Sohn“ című német költeményt. A szavaltók sorát Angyal Matild zárta be Balognak „A fehér csár“-jával. Pompás, jó szavaltat volt, de nem tanyterembe, hanem inkább színpadra való.

A sikerült ünnepély a Makray Clementina gyönyörűen elmondott záróbeszédével ért véget.

Irodalom.

A „Magyar Génius” című társadalmi, irodalmi és művészeti heti lap, mely Hevesi József és Karczag Vilmos szerkesztésében folyó évi január hó 1-én megindult, rövid félévi fennállása után, máris a legkedveltebb, legelterjedtebb képes hetilap Magyarországon. A „Magyar Génius” úgy külső kiállításánál, mint belső tartalmánál fogva méltán foglal helyet legelső szépirodalmi lapjaink között, sőt sok tekintetben kiállja a versenyt a külföldi legelőkelőbb illusztrált lapokkal is. Munkatársai közé tartoznak legelső írónk és művészeink, kik a magyar olvasóközönségnek egy, valóban a legmagasabb niveau álló lapon nyújtanak. Különösen kiemelhetjük munkatársai közül irodalmunk egyik büszkeségét, Dóczy Lajost, a ki kizárólag a „Magyar Génius”-nak írja gyönyörű tárcacikkeit, mint e lapnak állandó rendes munkatársa. A „Magyar Génius” olvasóinak az a szerenese jutott osztályrészül, hogy e kitünő írónktól minden héten olvashat egy-egy szellemtől szikrázó cikket, mely mindig valamely aktuális közérdekű tárggyal foglalkozik. Mert a „Magyar Génius” nagy súlyt fektet a napirenden lévő aktuális eseményekre, melyeket a leghivatottabb tollak ismertetnek, s melyeket a legkiválóbb művészek mutatnak rajzokban. Egyik specialitását a „Magyar Génius”-nak képezik a színes illusztrációk és mellékletek, melyekkel még a külföldi hasonmű vállalatokat is túlszárnyalta. Ezekon kívül közöl minden számában regényt első írónktól, (a most folyó félévben Beniczkyne-Bajza Lenkétől); elbeszéléseket, költeményeket, ismeretterjesztő cikkeket, irodalmi és művészi tárgyú közleményeket a hadsereg köréből stb. stb. Különösen nagy kedveltségnek örvendenek Arcképtanulmányaink, melyekben az előfizetőknek beküldött arcképeit mutatják be hű reprodukcióban s az arcképből előkelő írók magyarázzák meg az illetőnek jellemét, gondolkodásmódját. Mint képzelhető, e rovat iránt nagy érdeklődést mutatkozik. Időnként, minden kiválóbb alkalommal rendkívüli fényvel és gazdagsággal kiállított dísz-számokat bocsát közre. Így az árvamegyei inségesek javára szerkesztett „Kenyér” című emléklap, melybe társadalmunk, irodalmunk és művészetünk kitünőségei irtak és rajzoltak, s mely jelentékeny összeggel járult az inség enyhítéséhez. A husvéti szám és a koronázás jubileumára kiadott emléklap szintén ország-szerbe keltettek feltűnést. Mindezek mellett a „Magyar Génius” a legelőkelőbb hetilapok egyike s a közönség, mely méltán érdeklődik az illusztrációk iránt, melyek az eseményeket képekben mutatják be, könnyű szerrel juthat e fényes kiállítású laphoz. A „Magyar Génius” előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Az újonnan belépő előfizetőink a „Kenyér” című emléklapot ingyen kapják. A „Magyar Génius” szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VII. Kerepesi-út 14.

A közönség köréből *)

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Folyó hó 22-én jelen lévén a rimaszombati községi iskolai zárvizsgán, — az ott tapasztaltak felett csakis legnagyobb elismerésemet nyilváníthatom. A növendékek feleletai arról győztek meg, hogy a tanügy az illető tanítók kezében a legjobb helyre van letéve. Nemcsak hogy ismereteket szereztek a tanulók, hanem — a mi fő — önállóságra is lettek oktattva, a menyiben ezt a paedagogia céljával kitűzi. Mint az ott iskolázott fiuk egyikének atyja, — a t. tanító uraknak elismerésem mellett mindezekért egyszersmind köszönetemet is kifejezni kötelességemnek tartom.

Feled, 1892. jun. 29.

Draskóczy László.

Az illetékes tényezők intézkedéseinek praedjudikálni egyáltalán nem akarunk, a mint nem praedjudikáltunk akkor sem, midőn az ajnácskői postahivatal kezelőjének kinevezése alkalmából kérvényünket úgy a postaigazgatósághoz, mint a magas miniszteriumhoz beküldöttük, kérve ezen állomásra Baltay Irma jelenlegi helyettes postakezelő kineveztetését.

Midőn ezen ügyet a nyilvánosság elé hozzuk, csakis azon közóhajnak akarunk kifejezést adni, mely kérvényeink benyújtásakor oly frapans módon már nyilvánult.

Távol van tőlünk az a személyeskedés, mintha más polgárok ellen tán kifogásokat emelnénk; — célunk csak az, hogy megnyerjük a postahivataltól azon megkívántató előzenyességet és pontos kiszolgálatot Baltay Irma személyében, melyet évek óta nélkülöztünk, mint arról az ajnácskői posta panaszkönyvei s a közvélemény is bizonyosságot szolgáltathat.

Az ajnácskői postaterület több polgára.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Piaczi árak

Rimaszombatban június 2-án tartott hetivásáron.

Termények	Minőség-hect.-ben	Ár 100 kgmonkint	
Buza	75—77	7.90	8.10
Buza	78—80	8.20	8.40
Feles	74	7.80	8.00
Rozs	70—72	7.50	7.90
Árpa	60—62	5.00	5.20
„	62—66	5.50	6.00
Zab	39—41	5.50	5.60
„	41—44	5.80	6.00
Tengeri	74	4.30	4.50
Köles	—	5.00	5.50
Széna	—	2.00	2.20
Zsupszalma	—	1.70	1.80

Hirdetmény.

Van szerencsém köztudomásra juttatni, hogy t. LISZKA JÓZSEF ur rimaszombati gyógyszerárát (főter 4. sz.), a folyó 1892. évi július hava 1. napjától fogva, a szikvizgyártással együtt átvettem.

Mindkét irányban a legtisztább kezelésről és lelkiismeretes pontosságról kezeskedem.

Tisztelettel
KISHONTHY JÓZSEF,
gyógyszerész.

Női Szabó Terem Megnyitási Jelentés.

Van szerencsém Rimaszombat és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, miszerint Engel Adolf helybeli divatáru kereskedő czég felhívásának engedve, pártfogása mellett

RIMASZOMBATBAN, FÖTÉR 19. SZÁM ALATT

NŐI SZABÓ TERMET

NYITOTTAM.

Hivatkozva a főváros első rangu u. m. Árvay J. és Társa, Faludi és Társa, Hirsch te. tvérek divattermeiben több éven át nyert tapasztalataimra, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy szabás mint a változatos divat arangirozása tekintetében a legmagasabb izlésnek is megfelelhettek, tehát a legcomplicáltabb darabok elkészítésére is vállalkozom.

Végül tudatom a n. é. közönséggel, hogy termemben Toilletteken kívül még női felöltők, u. m. Jaquet, Pellerina, Manteau, Paletot, Dolman és Rotondek is készíttetnek.

Vidéki megrendeléseknél egy jó szabású derék beküldése, és a szoknya hosszmeret jelzése kéretik!

A midőn magamat b. pártfogásukba ajánlom, minden törekvésem oda fog irányulni, hogy pontos kiszolgálat által, mihamarabb (vállalatom fejlődéséhez szükséges) jó hírnévre vergődhessek.

KESZ SZOLGÁJUK **GRÓSZ FARKAS**, NŐI SZABÓ.
RIMASZOMBAT, FÖTÉR 19. SZÁM.

HIRDETMÉNY.

Bátorkodom a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy

RIMASZOMBATBAN

(Jánosi-utca 10. sz. a.)

letelepedtem és

Szizgyártó-műhelyt

nyitottam.

KÉSZITEK ÉS TARTOK RAKTÁRON UGYMINT!

finom

KOCSIZÓ ÉS IGÁS LÓ-SZERSZAMOKAT, nyeregkészleteket

stb. stb. a legtartósabb anyagból és a legújabb divat szerint.

Azonkívül elvállalok minden e szakba vágó javításokat, s azokat pontos és jutányos árak mellett eszközölöm.

A több városban több évi gyakorlatomra támaszkodva, igyekezetem oda irányuland, hogy becses megrendelőimnek minden tekintetben kielégítő szolgálatakra lehessenek.

Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel

Dániel Ferencz,

szizgyártó és nyerges.

Az ajnácskői gyógyfürdő

➔ kitünő üdülőhely ➔

vérszegények, lábfájósak és más betegségben szenvedők számára.

A fürdő gyümölcs- és diszfákkal, valamint sétányokkal és üdülő helyekkel ellátott kies helyen fekszik.

Kifogástalan fürdő- és vendégszobákkal van ellátva.

○○○○ Minden érkező és induló vonathoz omnibus közlekedik, személyenkint 30 kr. ○○○○

➔ Kitünő magyar konyha. ➔

! OLCSÓ ÉS PONTOS KISZOLGÁLAT !

N A P O N T A C Z I G Á N Y Z E N E .

Tisztelettel

Tillinger Sándor

fürdő-vendéglős.

! FÜRDŐIDÉNYRE !

L Ö F K O V I C S L I P Ó T

női és férfi divatárak nagy raktárában az alantjegyzett saison-czikkek bámulatos olcsón — gyári áron alól — adatnak el:

Női fürdőköpenyek,
Női fürdőöltönyek,
Női fürdőkalapok és sapkák,
Férfi uszó-nadrágok, darabja . . . . . 26—40 kr.
Fiu uszó-nadrágok „ . . . . . 16—18 kr.

Utazó bőröndök a fürdő-idényhez, rengeteg nagy választékban.
Plaidek és berendezett utikészletek.

Férfi napernyők:

Férfi, női és gyermek turista-ingek.
Férfi, női és gyermek övek.

Roppant nagy raktár, férfi és női harisnyák:

6 pár férfi sockni . . . . . — frt 90 kr.
6 „ női harisnya . . . . . 1 frt 10 kr.
6 „ gyermek-harisnya . . . . . — frt 48 kr.
6 „ leány-harisnya . . . . . — frt 60 kr.

Nő napernyők bámulatos olcsó áron:

Férfi ingekben roppant nagy raktár, legjobb kivitelben és legolcsóbb árak.

Férfi kalapok:

500 db. puha férfi kalap 40 féle színben, dbja — frt 95 kr.
500 „ széles szalaggal divatos forma 40 féle színben, darabja . . . . . 1 frt 45 kr.
400 db. kemény-kalap, szürke, drap, barna, vagy fekete színek, ezelőtt 2 frt 50 kr., most . . . 1 frt 80 kr.
200 db. angol kemény-kalap divatos formákban minden színben, ezelőtt 4 frt, most . . . . . 2 frt 90 kr.
Férfi sisakok, ezelőtt 1 frt 20 kr., most . . . — frt 55 kr

Czipők:

Férfi sima, vikszos czipő ²/₂ vagy ¹/₁ talp. pár 2 frt 90 kr.
Betétes, ugyanily kivitel, pár . . . . . 3 frt 20 kr.
Finom minőségű sima férfi topány pár 3 frt 80 kr. 4 frt 50 kr.
Ugyanily minőségű egész finom kivitel betétes kapnival és gombokkal, pár . . . . . 4 frt 50 kr.
Női egész topány bőr, vagy evelasztin 2 frt 50 krtól kezdve.
Női fél topány 1 frt 70 krtól kezdve.

Női comod czipő . . . . . 1 frt 20 kr
Gyermek és leány topányok rengeteg nagy választék és minden árhoz.

Rövidárak:

selymek, pamutok, czérnák, tűhimző készülékek.

Kézimunkák:

minden anyagból roppant nagy választékban, csipkék, szalagok, fátyolok, zsebkendők, minden színben és minőségben.

Férfinyakkendők:

500 db turista nyakkendő törökös mintákban, dbja — frt 35 kr.
600 drb. nyers selyem nyakkendő négyféle faconban drbja . . . . . — frt 35 kr.
500 drb. mosó nyakkendő, zefir vagy voil négy féle facon, drbja 20 és . . . . . — frt 25 kr.

Női és férfi keztyükben roppant raktár és bámulatos olcsó árak.

Női válfűzők:

Egy pár száz darab minden árhoz 75 krtól.
Finom tiszta halcsont fűző egész magas facon
6 kaposos, darabja . . . . . 1 frt 35 kr.

Női porköpenyek:

Női lister köpeny 4 frt krtól.
Glória selyem női köpeny 8 forinttól.
Tiszta selyem köpeny 12 forinttól.
Posztó köpeny 8 forinttól.

Leány és gyermekköpenyekben óriási nagy raktár és bámulatos olcsó árak.

Nőiderekak:

Fiu, leány és gyermek-ruhák és kötények.

Női és leány kabátok.

Női kalapok.

Női fehéreneműek.

Mindezen elősorolt és térszüke miatt elő nem sorolható még száz más cikket a nagy-rdemű közönség becses figyelmébe ajánlom.

Teljes tisztelettel:

Löfkovics Lipót.

A legsötétebb Afrikából.

Kanaboka 1892

Eljutottam tehát ide is. Ez pedig, s azt bizvást elhiheti kedves szerkesztő ur, nem kicsiny dolog.

Hej, ha önnek arról, a mit jót s szépet az ember itt lát s tapasztal, csak egy kis halvány fogalma volna, de megirigyelné az én helyzetemet. Mit tud arról a vén Europa, hogy mint kell kedvessé, kellemessé, változatossá, élvezetessé tenni a nap s éj minden óráját?! Kanaboka, ez, és csak ez az egyetlen hely, a hol az életet helyesen fogják föl, s a hol egyedüli kizárólagos törekvés, vágy megvalósítani az élvezetek sokféleségét annyira, hogy ha elvéve európai vendég száll ki partjain, azonnal epelázt kap az irigységtől.

Én is megkaptam, de hál' Istennek immáron túl vagyok rajta nemcsak, de sőt végig élveztem mind azt, miben csak Kanabokán van része az embernek, végig élveztem annyira, hogy egyiknek — másinak halvány képét ide rajzolómmal Önnek, hátha esetleg Kanabokán kiszállva elkerülheti az epelázt.

Önöknek ott Európában frakkos, vagy kurta kabátos pinczerek vannak a nyilvános helyeken. No bizony! hát nem együgyűség az efféle?! Tessék csak itt megnézni a kávéházakat, csupa villik, hurik, tündérek hordják szét a sörbetet, vagy az Agave hűsítő italát. Részegítő mosoly ajkukon; fény, delejes fény szemekben; érintésük gyújt, izzaszt, öl! Uram, mi ez az önk piccolozásához képest?! Hát még mikor ez afrikai istennők ajkán megcsendül a dal, tánczra perdül a piczi láb, esörög a tam-tam; ilyenkor érvényesül aztán a forró égő minden szilajsága.

Nagyon szép dolog egy ilyen forró égővi szórakozást végig nézni, végig hallgatni, de természetesen legkellemesebb végig élvezni. Önök ezt nem tudják utánunk csinálni, mert Önöket köti egy impraktikus, avult intézmény: a záróra. Bezzeg nincs ez nálunk; mi már rég tudatára jöttünk annak, hogy nincs gyarlóbb dolog annál, mintha az ember a jó kedvet korlátozni akarja.

Szabad folyást kell engedni a jó kedv bármilyen megnyilatkozásának úgy, mint a hogy azt itt Kanabokán tesszük.

A zene, zaj láma, üvöltés, táncz járja itt mindaddig, míg csak az afrikai nap forró tüzi sugarai szét nem kergetik a mulatozókat.

S azt hiszi kedves szerkesztő ur, hogy ezen megütközik valaki, s akadna, a ki az efféle orgánának nevezné? Dehogy! nem olyan bennszülöttek vannak itt, kik ne tudnák, mivel tartoznak egymásnak.

Jó, kedves egy nép. Kora reggel megszállják az utcákat, tereket, szellős, lenge öltözetekben. Arcszínüket az afrikai nap bronzszínűre festette, szokott foglalkozásuk, a semmittevés az alapszínre még egy kis piszok réteget is vont. Reggeltől késő estig tartják meglepve a járdákat férfiak úgy mint nők; csöndes pipázgatás, vutki fogyasztás és élénk eszmecsere, mely néha ha-

talmas dimensiokat ölt s nem ritkán verekedéssel végződik.

Oh, igen kedves, szeretetreméltó nép ez, teljes tudatában szabadságának, s zabolátlanságával a megfélemlítettségnek, akár csak az önök ezigányai.

És a gyermekek, azok a jól nevelt, gondozott apróságok minő elbájos látványt nyújtanak lekötözött udvariasságuk, határtalan előzékenységük s ragaszkodásukkal! Utczáról utczára kísérik az idegent a figyelem minden elgondolható jelével, mosdatlan szájuk kedvesen csicsergi: „Tekintetes ur, tessék adni egy krajczárt, azt a kis szivar véget!” Valami lélekemelő e kis csintalanok ilyen műártatlan szórakozása, a mint csapatostól száguldanak felkavarva cipőtelenített lábacskáikkal az utca porát.

Hogy az utczákon por van, az nagyon természetes. Kanabokán a fölv, hogy mindent a kényelemért, s ez okból van az utczákon por; van aztán szemét is és piszok, mely egy-egy gondos háztartásban felgyülemelve a tisztaságot kedvelő konyhatündérek által — persze kényelem szempontjából — az utczára lökik s öntetik.

Van különben udvarszerte is egy-egy tartálya a piszoknak, mely hivatva van állandó működésben tartani, s így az eltompulástól megóvni a szágoló érzékeket.

S mikor aztán a tropikus nap kilövelte utolsó sugarait, esőndes est borul a városra: a kelő hold sápadt fénye mellett monoton zörgéssel indul utjára egy tartályszerű kocs, kísérve melancholikusnak látszó alakoktól.

Az utca sétáló, s az est gyönyöreit élvező közönsége ilyenkor elragadtatásában zsebkendőt ragad, s a nyert élvezetek hatása alatt fuldokolva nyögi „Oh Kanaboka!”

Igen, igen szerkesztő ur, van nekünk okunk megelégedettségnek lenni; higgyen nekem, s fogadja el mottojául Ön is:

„Fel Kanabokába!!!“ P. L.

Időrendi naptár.

Julius 3-án: Az alakulóban levő díjnoksegélyegylet alakító bizottságának értekezlete, délután 2 óraker.

Julius 3-án: Az egyetemi ifjuság táncmulatsága a Széchenyi-kertben.

Julius 6-án: A gömörmezei általános tanító-egylet központi választmányának gyűlése délelőtt 8 óraker.

Julius 8-án: Helyszini tárgyalás a Borsod és Gömörmezei határát összekötő Sajó hidtól Putnokig vezető ut kiépítése ügyében, d. e. 9 óraker.

Julius 11-én: Megyei közigazgatási bizottsági ülés.

Julius 13-14: Állandó választmányi ülés.

Julius 15-én: Megyebizottsági közgyűlés.

Julius 15-én: Határidő a cs. és kir. hadapród iskolába felvétel iránti pályázati kérvények beadására.

HIREK.

— **Királyi adomány.** Ő felsége a király a feledi ev. ref. hitközségnek iskolaépítési czelokra 100 frtot adományozott magánpénztárából.

— **Személyi hir.** Szmracsányi László, a kassai kir. közjegyzői kamara elnöke, a szokásos évi vizsgálat megejtése czéljából mult hó 29-én városunkba érkezett.

— **Eljegyzés.** Dr. Fornét Gyula, megyei árvaszéki jegyző, mult hó 26-án váltott jegyet Diószeghy Piroskával, özv. Diószeghy Zsigmondné igéző és kedves leányával Kelemérben. Isten áldása legyen a szép frígyen!

— **Jegyváltás.** Dr. Marikovszky István a megyei közkórház másodorvosa, mult hó, 24-én váltott jegyet Csider Gizellával, özv. Csider Antalné szeretetreméltó leányával. Áldás és boldogság legyen osztályrészüik!

— **Hymen.** Szilágyi Sándor egyházasközi földbirtokos mult hó 26-án jegyezte el Elek Etelka urhölgyet, Elek Géza kövi földbirtokos bájos leányát. Tartós boldogság legyen osztályrészüik!

— **Gyászbeset.** Egy nyiló bimbót hervasztott el újra a halál rideg szele. Szerdán virradóra ragadta el szerettei köréből az ifju, bájos Györy Erzsikét hosszas szenvedés után. A korán elhunyt temetése óriási részvét mellett e hó elsején volt Várgedén. A béke s szeretet angyala örködjék csendes álmai felett!

— **Egyleti gyűlés.** Az alakulóban levő díjnoksegélyegylet alakító bizottsága ma délután 2 óraker, a rimaszombati városháza tanácstermében értekezletet tart.

— **Érettségi vizsgálatok.** A helybeli gymnasiumban az érettségi vizsgálatok a mult hó 27. s 28-án tartattak meg, mely alkalommal a 23 jelentkező közül 17-en nyilvánítottak éretteknek. Kettő javító vizsgálatra utasított, négy pedig visszalépett. A tizenhét maturált között van három jelesen, hét jól, hét egyszerűen maturált. A vizsgálatokon kiküldöttek-ként Baltház Antal elnök, Dr. Láncey Gyula kormánybiztos és Terhes Pál ig. vál. kiküldött voltak jelen.

— **A simoni-i dalárda** mult hó 26-án Draskóczy László rimaszécsi járási főszolgabíró, nevéstéje alkalmából serenáddal tisztelte meg, mit az ottani casino helyiségében hajnalig tartó mulatság követett. A dalárda sikerült serenádja szorgalmas vezetéséről tesz tanuságot, mi az ottani ref. tanítónak, Csizy Miklósnak valóban dicséretére válik.

— **Zabzon f. é. junius hó 19-én** a Szakall Barna ur kerülője Varga András a szokott örjáratot teljesítette, midőn meglátta, hogy a tilalmas gyümölcsösből hat legény jön kifele. Jóllehet azt nem látta, hogy az illetők valamit loptak volna, de mivel tilalmasban jártak és őket személyesen nem ismerte, meg akarta őket zálogolni. Erre a hat legény közül három neki esett, öt ütlegetni kezdte, sőt valamelyik úgy ütötte ököllel száján, hogy két első metsző fogarögtön kiesett. A garázda legényeket később sikerült a Bodor Tormás László, Bodor Tor-

A visszhang.

(A „Gömör“ eredeti tárczája.)

A kora regg a budai hegyek között talált. A palota tömkelegben megszorult hőség nem hagyott nyugodni agyamban, még alig pirult a hajnal, üzött valami megnevezhetlen, de a nagyvárosi lakók előtt oly ismeretes vágy, ki-ki a szabadba, hol a pormentes ozonos levegőt tele tudóval szivhatja az ember.

Hosszu árnyékot vetett az alig felbukott nap alakomról, midőn az irtásban bolyongva tarka virágok bölintgattak felém a bokor tövéből, a csalitban gebics fitytye hangzott, s én oly jól éreztem magamat!

Majd rám borult homályával a sötét, sűrű erdő, a százados tölgyek törzsén saját rökönait pusztító fénysugarat néztem . . . ime az emberi társadalom en miniatür . . . aztán leheveredtem a gazdag lombsátor alatt buján nőtt fübe, felöltömet leterítve, s arczczal az ég felé fordulva gondolatok zibongtak a fásasztó mindennapi élet-küzdelemben kimerült agyamban, a mosolygó kék ég, a rezegő lomb, a hajnali szellő mind, mind beszéltek . . . s én azt hiszem megértettem beszédüket, a mosolygó kék ég a hajnal imádjá, a szellő a falombot hozza érintése által boldog remegésbe, a csapongó lepke is szerelmi csókot oszt a harangvirágnak.

Oh milyen tökéletlen lény is az ember a természet remekei mellett. Minden fának meg van szellő-kedvese, minden virágot boldogít vagy egy himes pille, csak az emberek között vannak, a kik vagy soh'sem szerettek, vagy boldogtalan szerelmeseik.

S ugyan, melyik a boldogabb? A ki nem

szeretett soha, az csak gyanítja azt a boldogságot, reméli, hogy még valamikor szeretni fog; a ki családost szerelmében, vagy reményt nem nyújt szerelméhez semmi, az a legboldogtalanabb ember, az méltán irigyelheti azt a kéjtől remegő falombot, az élvezettől kipiruló virágocskát irigység költötte boszujában méltán üti le pálczájával . . .

. . . Behunytam szememeimet, hogy ne lássak semmit, ne lássam a boldog természetet, a mint üdítő álmából ébredve mosolyog . . . hiszen csak irigységet költ lelkemben e boldogság, üres szívem nem tud velük együtt örülni!

S a lezárt szemhéjjakon át csak alig verődött át a mosolygó világosság, mintha lelkem is megnyugodott volna e fülhomályban, lassácskán kevésbé hevesen vert szívem . . . aztán kezdődtek a hallucinációk, minden érzékem eltompult, csak a hallár tartotta meg működését, s hallottam tündéries boldog dolgokat . . . aztán lelkem együtt repült a hajnali szellővel, oly holdog voltam, úgy szerettem volna a természet ölen aludni örökre . . .

Mikor felébredtem tompa álmomból, a nap már jó magasan felhaladt az ég lajtorjáján, lehetett 8—9 óra. Minden csendes volt. A szellő messze repült már, a kezdődő forróság elöl árnyékba húzódott a virág, fészken csendesen pihent a madár. Füleml a tenger lassu mormogását vélte hallani e teljes csendben, lelkem oly nehéz volt a teljes egyedüllét érzetében.

Egyszerre mellettem egy vén fa oldalán felhangzott egy harkály kopácsolása. A siri csendben olyan volt a hang, mintha koporsó fedelelet szegeztek volna le, s mintha csak arra

volna, hogy valaki életjelt adjon, a kakukk is rákezdte monoton nótáját, a közeli hegyek oldalán megtört a hanghullám, sokszorozva verődött vissza hozzám.

S a visszhang eszembe hozta az én szép kis hazámat, a bércezes Gömört, hol a szikláról leszakadó patak moráját harsogássá fokozza a kedves visszhang . . . eszembe hozta a Baradla visszhangját, hol menydörgéssé fokozódik egy fegyver durranás.

A multba a kedves otthonon való ábrándozásba merült lelkemet egyszerre egy élesen csengő női hang rázta fel . . . Caro! . . . Caro! . . . visszhangozták a hegyek, aztán ismét csendes lett minden.

Talpra ugrottam. A harkály a közeli fáról ijedve reppent tova, lábaim önkénytelenül vittek a hang irányában. Csakhamar egy mély szakadáshoz értem. A mélység bokorral benőtt fenékén csörtetett valami, aztán hatalmas kutyaugatást hallottam, pár pillanat mulva nyul siviást, s reá egy percze egy természetes vadászeb diadalmas fejtartással emelt szájában egy süldő nyulacska, nagy nehezen kapaszkodva fel a szakadás tulsó meredekén. E pillanatban egy fehér fátyol libegését láttam, a tulsó oldalon megjelent egy gyönyörű alak, futástól kipirult arca aggodalomtól árnyalva is a teremtés koronájának egy legszebb gyöngyét ragyogtatta felém.

Mikor meglátott első muzdulatával hiúságának áldozott, futásban rendetlené vált ruházatát simította végig, aztán ismét hallottam azon az élesen csengő hangon azt a nevet: „Caro,” mire a vadászeb örömmel vegyes huzódással közeledett a kedves nő felé.

más Sámuel és Ujjrál László osgyáni lakosok személyében kipuhathatna, a kik ellen különben illetékes helyen megtette a feljelentést.

— **Az óra.** Markovics János, hogy minél nagyobb rendet tarthasson maga körül, — meg hogy talán egy vasárnaponként urasabban nézzen ki, — addig rakosgatta félre nélkülözhető garasait, amíg sikerült beszereznie egy valóságos ezüst órát, nagy bámulatára, sőt irigykedésére Klement János besorozott katonának, ki már csak azért is szeretett volna ahhoz hasonló ékességgel dicsekedni, mert bevonulandó lévén, jól tudta, hogy katonai szolgálatban a pontosság a legelső. Addig postorkodott hát nevezett ismerőse körül, míg a diszes jószág egyszer csak meggondolta magát és titokban az ő zsebébe vándorolt. Hanem ha „a titkot még a tyúk is kikaparja“, hogy ne tudta volna előkeríteni a féltett jószágot az ügyes csendőrség. Elő került biz az hamarosan, ami felett a tulajdonos, míg egyfelől nagyon megörült, Klement János annál inkább elszomorodott, mert nemcsak hogy 14 napig kell hűsölnie, de romlott becsülete is, amire még az óránál is nagyobb szüksége lett volna, mi felől — ez alkalommal — a tornallyai kir. járásbíró-ságnál lett kitanítva.

— **Időjárásunk.** Soha sem tudja az ember, hogy mire virrad fel. Számunkra is valóságos meglepetést hozott e hó első napja, mely csaknem zordonnak volt mondható szárazan hideg szelével, a mint egészen őszi modorban kavarva fel utcáink porát, szemetjét, nemcsak a házon kívül tartózkodást tette kellemetlenné, de azt is eszünkbe juttatta, hogy még nyárban sem lehet „félre tenni“ az őszi kabátot. S ez a hideg légáramlat uralkodó volt még más napon is annyira, hogy a kora reggeli órákban csak úgy izzadtak bele a lakott házak ablakai, riasztva különösen a gazdaközönséget, mely nem ok nélkül félti kapás növényeit attól, hogy fejlődésüknek az ilyen sovány, esővel csak ritkán változó idő nagyon ártani fog.

— **Panaszok** érkeztek hozzánk a miatt, hogy városunk utcái — egy idő óta — minden előzetes felöntözés nélkül seprtetnek, s az ekként felvert por valóságos gyötrelmeket okoz a kora reggeli órákban. Bizonyíthatjuk, hogy e panaszok jogosultak, lévén alkalmunk a közelebbi múlt hó 30-ik napjának reggelén tapasztalni, hogy az utcák illetlen seprésével minő porfelhő szűrődik a szobákba még ott is, hol az üde reggeli levegő utáni vágy nem nyitja fel az ablakokat. Ugyan — ha nem volnánk szerénytelenek a kérdéssel — nem lehetne ezen bajon valamiképen segíteni ama városi 3 fogat egyike és ama 400 firtos öntöző czélszerű felhasználása által, melynek beszerzését és fentartását — annak idején — a közönség igényeivel szokták igazolni?

— **Hadszökevények.** Amerika „álmodott“ kincsei egyre jobban csábítják magukhoz az embereket; egy idő óta meg már a hadsereg tartalékos légénysége sorait kezdi ritkítani, — legalább erre vall az a körülmény, hogy a 25 sz. cs. és kir. hadkiegészítési (Losoncon székelő) parancsnoksága legujabban Hrusovszki János, Hadovszki Alajos nagyhírczi, Dzücker

„Mit csináltál haszontalan állat?“ feddi emez a megszégyenülő állatot. Akkor hirtelen eszébe jutott, hogy tanuja is van az eb eme tilalom ellenes cselekedetének, s csengő, de már a kérelemhez lágyított hangon szólt felém:

„Ne mondja meg uram senkinek, hogy e haszontalan eb nyulat fogott, a nyaralóból sétára indulva, kiszakította magát kezeimből. A papa nagyon haragudna, ha megtudná. Ugy-e kérem nem mondja el?“

Majdnem könyörgött az utolsó szavaknál. Felelni akartam, nyelvem megtagadta a szolgálatot, egy pillanat még, a leány a nyak örvénél fogott kutya szájából kivéve a nyulat, bedobta a szakadásba, s az utána ugorni akaró állattal küzdve eltűnt a fák között.

Nem mertem megmozdulni, nehogy felébredjek e bűvös álomból. A távolban hangzó ebvonyítás térített magamhoz.

A szívem mélyén most is ott visszhangzik minden szava a bájos teremtsnek. De furcsa, hogy szívem nem azokat a szavakat veri vissza feléje, hanem azt a régi egyszerű áriát:

„Téged látni és szeretni
Pillanatnak műve volt.“

Fővárosi.

Ignác szilliczei, Benda János ratkói, Djen János kövi, Hoffman Henrik putnoki, és Stramborszki Fridrik József dernői illetőségű tartalékos szolgálatban álló katonákat, — kikerült, hogy Amerikát tüzték ki „irány“-nak, körözteti.

— **A vörheny** Tiszolczon, amint onnan lapunkat értesítik, járványszerűleg lépett fel, amennyiben a június hó 8-ig napjaig észlelt 8 megbetegedési eset, kilencz nap alatt 22-vel szaporodott; ezek közül 4 halálos kimenetelű volt; a többi beteg közül gyógyult 11, további ápolást igényel 15. Járásbeli főszolgabíró a szükséges óvintézkedések szigorú alkalmazását elrendelvé, remélhető, hogy a járványnak nem lesz több áldozata főleg akkor, ha a szülők is megtesznek mindent arra nézve, hogy a hatósági intézkedéseknek óhajtott sikere legyen.

— **A kassai m. kir. gépészeti közép-ipariskola** huszonkét növendéke Lukács János és Hinszenkamp Bernát mérnök-tanárok vezetése mellett a múlt hó 26-án meglátogatták a nyustya-likéri vasgyárat, 27-én pedig az újantál-völgyi üvegyárat, honnan Tiszolczon keresztül menve Breznobányán és Zólyomban folytatták tanulmány-utjukat.

— **Figyelmeztetésül.** Vármegyénk központi választmánya f. évi június 21-én tartott gyűlésében hozott határozata szerint országgyűlési képviselő választásra jogosítottak 1893. évre összeállított ideiglenes névjegyzéke f. é. július hó 5. napjától 25-ig lesznek közzéadásra kitéve, hol az érdekeltek azokat betekintheik s lehető felszólalásaikat ugyanazon hó 15-ig a felszólalásra teendő észrevételeiket pedig július 25-ik napjáig beadhatják. Egyébiránt az erre vonatkozó hirdetményt lapunk legközelebbi száma egész terjedelmében hozni fogja.

— **A feled-tiszolczi szárnyvonal 6942. sz.** személyvonata tegnap d. e. 9 óra előtt az 5-ik számú örháznál a pályáór fiatal cseléd lányát elgázolta. Életben maradásához semmi remény.

— **A ragadós tüdőlob,** mely megyénk szarvasmarha állományában mutatkozott, teljesen megszűntnek, s illetőleg kiirtottnak tekinthető, miután — amint erről minket Budapestre értesítettek — a földmívelési m. kir. kormány Gömör-megye területét, azon zárlati csoportból, melyet a vész tovább terjedésének megakadályozása végett különösen felső Magyarország megyéire nézve alakított, egyelőre ugyan csak a beiföldi forgalmat illetőleg, felszabadítsa, — amiről annál szívesebben adunk hírt, mert megvagyunk győződve, hogy a viszonyokhoz képest kedvezőnek mondható ezen eredményt, mely közigazgatási ügyeink vezetője gyors és erélyes intézkedéseinek köszönheti, közönségünk elismeréssel veendő tudomásul.

— **Értesítők.** Ma vettük kézhez a helybeli „községi népoktatási tanintézetek“ értesítőjét a lefolyt 1891—92-ik tanévről, Törköly József igazgató-tanító jeles összeállításában. Az értesítő, mely az elemi és polgári leányiskola, a „Gizella“ óvoda, az elemi fiúiskola, az alsófokú ipariskola és az iparossegédek rajztanfolyamára terjeszkedik ki, megemlékezve néhai Dapsy Vilmosról, Törköly József tollából „Rimaszombat város közs. népoktatási tanintézeteinek múltjáról és jelenéről általában“ czim alatt kitűnően megszerkesztett értekezést közöl, mely rövid bevezetésben Rimaszombat város tanügyi történetét főbb vonásaiban adva, igen helyesen mutat rá a társadalmunkban észlelt egynemű nevelési hibákra s még helyesebben az eljárásra, mit követnünk kell, hogy eme hibák kiküszöböltesenek. Mely értekezés után sorra veszi a nevezett tanintézetek mindegyikét. A tanerőket bemutatja; az egyes osztályokról és a használt kézi könyvekről jelentést tesz; közli a tanulók betűrendes névsorát; kimutatást nyújt a kézimunkák és tanszerekről, ismertetést a könyvtárakról, tudnivalókat a jövő tanévről. Ezenkívül még egy értekezésformát ugyancsak a Törköly József szakavatott tollából „Alsófokú ipariskola“ czim alatt s végül ismertetéseket Fekete-Otte Hedvig igazgatónétól és Simkó Endre tanítótól.

— **Löfkovics Lipót** helybeli divatárú cég mai számunkban közzétett hírdetésére különösen felhívjuk a n. é. olvasóközönség figyelmét.

— **RÖVID HIREK.** — **Birtok-vétel.** Lapunk tulajdonosa, Draskóczy László megvette a serkei báró Bánffy-féle birtokot. — **A helyben állomásozó** tüzer ütegostály f. hó 31-én hat heti katonai gyakorlatra Kassára megy. — **A rimaszombati vadász-társulat** e hó 4-ik napján d. e. 10 órakor Rimaszombatban, a megyeháznál gyűlést tart. — **Kohler László** dóbsinai lakosnak a m. kir. Belügyminiszterium megengedte, hogy vezetéknévét „Szenes“-re változtathassa.

— **Nyilvános számadás.** A központi hivataloknál alkalmazásban álló díjnoki kar által a Gömör-megyében létesítendő „díjnoksegélyző egyesület“ javára f. évi június hó 26-án megtartott táncmulatság alkalmából: Bevétele. Belépti díjakból: 137 frt 30 kr. Felülfizetésekből: 100 frt 30 kr. A Bakotytai Danó által felajánlott torta kisorsolásából: 16 frt 40 kr. Az összes bevétel 254 frt. Ezzel szemben a kiadás 64 frt. Tiszta bevétel: 190 frt. Felülfizettek: Beliczky Viktor 5 frt. dr. Czinner Miksa 4 frt 70 krt, Kubinyi Aladár 3 frt 80 kr. 1 frt 30 krt Schulkof Pál, Máriássy László, Ragály Géza, Bornemisza László. 1 frt 40 krt: Medveczky Sándor. 1 frt 10 krt: Jakabfalvy Béla, Cseh István telekkönyvvezető, Kubinyi Bertalan. 1 forintot: Vozáry György, Dániel Ferencz, dr. Rárossy Gyula, Edvy István 1 forintot: Lőrinczy György 80 krt: Soós Gyula, Tomcsányi László, Dickmann Ignác 70 krajczárt: Kubinyi Imre, Szücs Károly, Török János, Kis-Rónay Gyula, Abonyi János, Chlebovits József, honty Gyula, dr. Lichtschein Adolf, Abonyi Pál, Pavletits Béla, Marko István, Heks Bertalan, dr. Löcherer Tamás, Lukács Géza, Lásnyi Lajos, ifj. Sütcő István, N. N., Székely Gyula, Hübéri Sándor, Alfdorfer István, Percz Sámuel, Frank Akos, Chovánetz József, Pál Gyula, Fráter Sámuel, dr. Szeles Ödön, Náray Vilmos, Szakall Vince, Marton János, Beliczky Viktorné, Lokcsánszky Endre, Széplaky Pálné, Madarassy Dezső, N. N., Mészáros Lajos, Pongrácz Pál, Szakall Lajos, Polgáry Károly, Hommel főhadnagy, Beregszászi Béláné, Maklár Árpád, Weisz Károly, Holländer Lajos, Gellmann Sámuel, Engel Adolf, Andrassy László, dr. Kalocsay Béla, Sztaniszlavszky Adolf, Szabó Vilmos, dr. Szabó Sámuel, Institórisz Endre, Szabó Mihály, Lovcsányi Béla, Madarász Pál, Cseh István aljárásbíró, Málik Vilmos, Simkó Nándor, Bihari Gusztáv, ifj. Róth Lajos; 60 krajczárt: Lichtner Bernát 40 krajczárt: Hubay Jánosné, Gecs István, Blau Vilmos, Sándor Ferencz, Tóth Sebestyén, Steiner Bernát, Konyha Kálmán, Hecks J. dr. Strausz József, Berger Dávid, Turek J. Szabó József mészáros, Hermann N., Varga J., Hollósy József, idb. Stelkovits István, Kosincz Vilmosné, ifjb. Badinyi Gyula, Szabó Juliska, Braun Zsigmond, Braun József, Kohn Albert, Haas Salamon, Szentmiklósy Gyula, Lefkovits Józsefné, Suhalyik Péter, Szontagh Károly, Ledniczky Péter, Szeredinszky Sándor, Szijjártó István, Soós Ferenczné, Terhes Pálné, Szücs Károlyné; 30 krt: Singer József, Szomor Kálmán, Vigh József, M. S., Koreny Pál, Lichtner József, Csillag Mór, Laczek Gyula, Ganter Agoston; 20 krt: Frézz Henrik, Kohn Jakab, Pollak Lipót, Dickmann László, Brody József, Blumenthal Armin, Czikora Imre, Mindszentl Szabó Bertalanné, Kohn Ignác, N. N., Fráter József, Weisz Antal, Grosinger Márton, Krausz Jakab, Kondek József, Rakotytai József, Rakotytai Lajos, ifj. Gasko János, Reisz József, Horvát J., Lubik Károly, Jakovits Ilonka, Kriszkovits János, Dávid Árpád, Gracelli N., Öhsléger N., Bódy István, Szabó László, idb. Szomor Dezső, Lovniczky József, Fazekas N., Szklénár Jenő, Ottorepez Mátyás, Szücs Imre, Gablis Barna, N. N., N. N., N. N., Zorkóczy Béla. — 10 krt: N. N., Remenyik Lajos, N. N., Dolleschal Istvánné, Szabó Károly, Hermann Vilmos, Percz Béla, R. Vozáry Gyula, Majorossy Rudolf, Broncs István, Veres Lázár, Dickmann Herman, öz. Molnárné, Krausz család, Sarinay Ignác, Popper József, N. N., Szabó Györgyné, öz. Lovas Abrahámné, Szöllösy Ferenczné, Kathona Géza. Utólag T. Gy. 1 frt. — A felülfizetések összege: 100 frt 30 kr.

A 190 frt tiszta jövedelem „Gömör megyei díjnoksegélyző egyesület“ czimén a rimaszombati takarékpénztárba helyeztetett el.

A rendezőség úgy ezeknek, mint különösen még Rakotytai Danó, Varga Lajos és Stelkovics István Ferencz uraknak hálás köszönetét fejezi ki.

Értesítés és meghívás!

A gömör-megyei általános tanító-egylet „központi választmánya“ f. évi július hó 6-án, délelőtt 8 órakor, Rimaszombatban, a községi elemi fiúiskola tanácstermében gyűlést tart.

Tárgyai a következők:

1. Elnöki megnyitó.
2. A járáskörök jegyzőkönyvének tárgyalása.
3. „A megyei tan. segély-egyesület“ alapszabálytervezetének felülbírási.
4. A Jolsván tartandó nagygyűlés előkészítése.
5. Folyó ügyek.
6. Indítványok.

Ezen gyűlésre a központi választmány m. t. tagjai és az érdeklődő tanügybarátok tisztelettel meghívottnak.

Kelt Rimaszombatban, 1892. június 29-én,
Törköly József, Czikora István,
egyleti elnök. egyleti főjegyző.